

ПРАВО

ЮРИДИЧНИЙ
ЖУРНАЛ

України

Науково-практичне фахове видання

Засноване у 1922 році

Видається щомісячно

Свідоцтво про державну реєстрацію:
Серія KB № 17414-6184ПР

Передплатний індекс: 74424

Адреса редакційної колегії:
04107, м. Київ
вул. Багговутівська, 17-21
Тел.: 0 (44) 537-51-00

Головний редактор:
Святоцький О. Д.,
доктор юридичних наук,
професор,
академік НАПрН України

E-mail: info@pravoua.com.ua

ЮРИДИЧНИЙ ЖУРНАЛ «ПРАВО УКРАЇНИ» внесено до:

- **Переліку фахових видань у галузі юридичних наук** (постанова Президії Вищої атестаційної комісії України від 10 лютого 2010 року № 1-05/1);
- **Міжнародної наукометричної бази даних «EBSCO Publishing, Inc.» (США)** (Ліцензійна угода від 16 травня 2013 року).

ЗАСНОВНИКИ ЖУРНАЛУ

Національна академія правових наук України
Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України
Національний університет «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»
Конституційний Суд України
Верховний Суд України
Вищий господарський суд України
Генеральна прокуратура України
Міністерство юстиції України
Спілка адвокатів України

ВИДАВЕЦЬ

© Редакція журналу «Право України»

11/2013

ЗМІСТ

Актуальна тема номера:

**«Кримінальний процесуальний кодекс України:
стан та проблеми реалізації (до першої річниці набрання чинності)»**

I. Загальні питання застосування Кримінального процесуального кодексу України

КАПЛІНА О. Чи є рішення Конституційного Суду України «правовим маяком» у бурхливому морі реформування кримінального судочинства?.....	12
ЛОБОЙКО Л. Реалізація норм чинного КПК України щодо досудового провадження: окремі аспекти.....	22
НОР В. Інститут відшкодування (компенсації) шкоди у кримінальному провадженні за чинним КПК України: здобутки і резерви для вдосконалення.....	32
ПОГОРЕЦЬКИЙ М. Поняття, зміст та структура кримінального процесу: проблеми теорії та практики.....	42
СОЛОДКОВ А. Забезпечення права на справедливий суд у кримінальному провадженні: окремі питання правозастосування.....	55
ТАТАРОВ О. Особливості застосування деяких нових інститутів кримінального процесуального законодавства України.....	63
ТРОФИМЕНКО В. Співвідношення понять «кримінальне провадження», «кримінальне судочинство», «процедура» та «стадія кримінального процесу» в юридичній доктрині та за КПК України.....	71
УДАЛОВА Л., РОЖНОВА В. Кримінальний процесуальний кодекс України – новий етап у розвитку теорії та практики здійснення кримінального провадження.....	80
ЦУЦКІРІДЗЕ М. Практичні проблеми застосування норм чинного КПК України.....	88
ШАРЕНКО С. Актуальні питання застосування окремих норм КПК України під час досудового розслідування.....	95
ШИБІКО В. Деякі новели чинного КПК України потребують подальшого осмислення й удосконалення.....	104
II. Суб'єкти кримінального провадження та проблеми реалізації їх повноважень	
АЛЕНІН Ю., ГЛОВЮК І. Потерпілий у кримінальному провадженні: деякі питання.....	112
ГРИНЮК В. Окремі питання повідомлення особи про підозру як початок реалізації функції обвинувачення.....	120
КОСТЮЧЕНКО О. Роль суду та сторін у проведенні судового допиту обвинуваченого, свідків і потерпілих за чинним КПК України.....	127
ЛУК'ЯНЧИКОВ Є. Розвиток інституту понятих у чинному КПК України.....	137
ПОПЕЛЮШКО В. Слідчий суддя у кримінальному провадженні: процесуальний статус та процесуальні функції.....	145
ПРИЛУЦЬКИЙ П. Оскарження рішень слідчого судді: проблеми застосування чинного КПК України.....	154
ЮРЧИШИН В. Поняття суб'єктів кримінальної юстиції, що діють за КПК України.....	159
ЯНОВСЬКА О. Процесуальні форми протестної діяльності адвоката в кримінальному провадженні.....	165
III. Докази і доказування, слідчі (розшукові) дії: проблемні питання	
БЕРНАЗ В. Доказування обставин вчинення кримінального правопорушення за чинним КПК України.....	173
СЕРГЄЄВА Д. Поняття та види слідчих (розшукових) дій за чинним КПК України.....	180

СЛІДЧИЙ СУДДЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ: ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ СТАТУС ТА ПРОЦЕСУАЛЬНІ ФУНКЦІЇ

В. ПОПЕЛЮШКО

*доктор юридичних наук, професор,
директор Інституту права
ім. І. Малиновського
(Національний університет
«Острозька академія»)*

У Кримінальному процесуальному кодексі України (далі – КПК України) відсутня окрема стаття, яка б містила норми про статус слідчого судді як суб'єкта кримінального провадження. У законі у визначенні терміна «слідчий суддя» означено лише спрямованість його діяльності через вказівку на повноваження (права, які є одночасно й обов'язками): «суддя... до повноважень якого належить здійснення у порядку, визначеному цим Кодексом, судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні...» (п. 18 ст. 3 КПК України). Вони виписані в законі відповідно до кожної окремої кримінальної процесуальної ситуації чи групи подібних (аналогічних) ситуацій. Тому кримінальний процесуальний статус слідчого судді, якщо так можна висловитися, є «збірним». Проте усю сукупність наданих йому повноважень можна класифікувати на групи (види), і класифікувати за критерієм предмета правового регулювання, якому значною мірою відповідає структурна побудова чинного

КПК України на розділи, глави, параграфи, статті та норми статей.

За цим критерієм до першої групи повноважень слідчого судді слід віднести повноваження у сфері процесуальних відносин, пов'язаних із застосуванням заходів забезпечення кримінального провадження в широкому значенні цього поняття – судовим викликом, приводом, обранням запобіжних заходів тощо (норми відповідних статей глав 10–18 КПК України, за винятком статей 167, 168, 207–213, 493, 499, 583–585 КПК України).

Другу групу становлять повноваження слідчого судді, пов'язані із розглядом та вирішенням питань щодо дачі дозволу на проведення визначених у законі слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій, спрямованих на збирання сторонами, насамперед стороною обвинувачення, доказів (норми відповідних статей глав 20, 21 КПК України).

Третя група повноважень слідчого судді зводиться до розгляду та вирішення скарг на рішення, дії чи безді-

© В. Попелюшко, 2013

• ПРАВО УКРАЇНИ • 2013 • № 11 •

10-13-812.job

145

яльність слідчого або прокурора (ст. 303 КПК України).

Четверта група його повноважень — це повноваження, видами яких є збирання доказів шляхом допитів (статті 225, 232 КПК України) та призначення експертизи (статті 243, 244 КПК України).

П'яту групу повноважень слідчого судді становлять повноваження, пов'язані із поновленням та встановленням процесуальних строків (статті 114, 117, ч. 10 ст. 290 КПК України).

Шоста група повноважень слідчого судді — це повноваження із розгляду та вирішення питань про відводи (ч. 2 ст. 81 КПК України).

Сьома — це повноваження щодо вирішення на стадії досудового розслідування долі речових доказів (частини 6, 7 ст. 100 КПК України).

Восьме повноваженням слідчого судді зводиться до того, що тільки на підставі його ухвали вирішується питання про використання інформації, отриманої в результаті проведення негласної слідчої (розшукової) дії про ознаки кримінального правопорушення, яке не розслідується у цьому кримінальному провадженні, в іншому кримінальному провадженні (ч. 1 ст. 257 КПК України).

Дев'ята група — це низка так званих загальних обов'язків (повноважень) слідчого судді щодо захисту прав людини, закріплених у ст. 206, а також у ст. 567 КПК України, реалізація яких полягає у безпосередньому, за власною ініціативою здійсненні ним дій та прийнятті рішень, спрямованих на поновлення свобод незаконно ув'язнених осіб та прав осіб, що перебувають під вартою, на захист інших, передбачених у нормах цих статей КПК України прав та інтересів цих осіб, тобто у судовому контролі за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні у прямо-

му значенні цього слова (п. 18 ч. 1 ст. 3 КПК України).

Отже, як видно із наведеного, повноваження слідчого судді у кримінальному провадженні, хоча він є факультативним (необов'язковим) та епізодичним його суб'єктом, досить обширні та різнопланові, а тому, якщо їх розглядати крізь призму суб'єкта виконання, предмета, змісту та мети його діяльності, тобто крізь призму виконуваних функцій, його призначення у кримінальному провадженні багатofункціональне. Тому інтерес становить виокремлення функцій слідчого судді у кримінальному провадженні.

Поняття функції у кримінальному провадженні, як і у будь-якій іншій складній (складовій) соціальній діяльності, має сенс, якщо у ньому присутні змістові елементи: 1) суб'єкта виконання функції; 2) предмета його діяльності та її змісту; 3) мети (завдання), на досягнення якої спрямована діяльність цього суб'єкта [1, 4–15; 2, 66–148]. За такою структурно-змістовою схемою, до речі, у чинному КПК України виписані основні кримінальні процесуальні функції кримінального процесу України, які визначають змагальну форму побудови його судового провадження — функції обвинувачення, захисту та судового розгляду (правосуддя).

Так, процесуальний закон визначає (правда, не зовсім послідовно стосовно сторони обвинувачення (п. 19 ч. 1 ст. 3 КПК України — § 2 глава 3 КПК України) та сторони захисту (п. 19 ч. 1 ст. 3, ч. 5 ст. 22 КПК України — § 3 глава 3 КПК України)) суб'єктів виконання цих функцій, зокрема: 1) прокурора (п. 19 ч. 1 ст. 3, ст. 36 КПК України), слідчого, керівника органу досудового розслідування (пункти 8, 18 ст. 3, статті 39, 40 КПК України) як суб'єктів виконання функції обвину-

вачення, а субсидіарно й співробітників оперативних підрозділів на стороні обвинувачення (ст. 41 КПК України); 2) підозрюваного, обвинуваченого, його захисника або законного представника (ч. 5 ст. 22, статті 42, 44, 45 КПК України) та інших суб'єктів (п. 19 ч. 1 ст. 3 КПК України) як суб'єктів виконання функції захисту; 3) суд визначеного законом рівня та складу (пункти 20–23 ч. 1 ст. 3, ч. 6 ст. 22, статті 30, 31 КПК України) як суб'єкта розгляду та вирішення кримінального провадження (правосуддя).

При цьому в законі зазначено, що «під час кримінального провадження функції державного обвинувачення і захисту та судового розгляду не можуть покладатися на один і той самий орган чи службову особу» (ч. 3 ст. 22 КПК України).

У законі як в загальній формі, так і в деталізованому вигляді виписані також предмет та зміст діяльності кожного з суб'єктів виконання головних кримінальних процесуальних функцій. Наприклад, щодо прокурора як основного суб'єкта виконання функції обвинувачення ключові елементи предмета та змісту його роботи у кримінальному провадженні зазначені в ч. 4 ст. 22 КПК України: «повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, звернення з обвинувальним актом та підтримання державного обвинувачення в суді», а предмет та зміст державного обвинувачення розкриті в п. 3 ч. 1 ст. 3 КПК України — «процесуальна діяльність прокурора, що полягає у доведенні перед судом обвинувачення». Більш конкретно вони розкриті в нормах ст. 36 КПК України щодо процесуального статусу (повноважень) прокурора, напряду і змісту його діяльності як сторони кримінального провадження (частини 1, 2 ст. 22 КПК України), а деталізовані у приписах закону щодо

форм і способів реалізації ним окремих кримінальних процесуальних інститутів (статті 92, 93 КПК України та ін.) та норм у кожній окремій процесуальній ситуації на усіх без винятків стадіях та етапах кримінального провадження (статті 214, 276, 280, 284, 291, 339 КПК України та ін.).

Кінцева ж мета обвинувальної діяльності прокурора сформульована в п. 3 ст. 3 КПК України — «забезпечення кримінальної відповідальності особи, яка вчинила кримінальне правопорушення». Її досягнення здійснюється прокурором шляхом виконання завдань кримінального провадження (ст. 2 КПК України), які, у свою чергу, вирішуються шляхом реалізації ним, а під його процесуальним керівництвом й іншими суб'єктами сторони обвинувачення, наданих їм законом повноважень.

Аналогічним чином закон розкриває (визначає, описує) зміст і функції захисту (ч. 1 ст. 22, статті 42, 44, 45, 93, 221, 244, 290, 303, 349 та ін. КПК України) та функції розгляду і вирішення кримінального провадження (правосуддя) (пункти 22–24 ч. 1 ст. 3, ч. 6 ст. 22, статті 30, 31, 314–317, 318–380 та ін. КПК України).

Оскільки розуміння функцій у кримінальному провадженні має бути однаковим і не залежати від того, є чи не є вони основними (головними), наведений вище підхід до їх визначення слід застосовувати й при визначенні функцій слідчого судді.

Отже, предметом діяльності слідчого судді при реалізації ним тих чи інших повноважень слід визнати факти й обставини та їх правову (кримінальну і процесуальну) оцінку (кваліфікацію), що викладені сторонами, іншими учасниками провадження у поданих йому клопотаннях, скаргах, а також факти, виявлені самим слідчим суддею, з якими закон пов'язує необ-

хідність відповідного процесуального реагування з його боку.

Змістом діяльності слідчого судді є судовий розгляд клопотань, скарг та прийняття за його результатом процесуальних рішень, а також дії та рішення як акти реагування на виявлені ним факти порушень, за загальним правилом, порушень прав, свобод та інтересів особи під час досудового розслідування.

Мета ж власне його діяльності, якщо її розглядати в узагальненому вигляді, одна — прийняття законного, обґрунтованого та справедливого рішення, вчинення законної, обґрунтованої та справедливої дії. Але тут слід мати на увазі, що слідчий суддя не приймає ні кінцевих (остаточних) рішень кримінального провадження, ні рішень по його суті. Усі його рішення є або допоміжними, або етапними, такими, що тягнуть за собою прийняття відповідних рішень чи виконання дії, що з них випливають, іншими суб'єктами провадження — прокурором, слідчим тощо, прийняття, здійснення яких має власну мету, досягнення якої без відповідного рішення слідчого судді неможливе. Тому зазначену безпосередню мету діяльності слідчого судді при визначенні його функцій завжди слід пов'язувати з цілями (метою) процесуальних рішень чи дій, у забезпечення досягнення яких й приймалося його рішення. Тут зазначені цілі (мета) нібито «накладаються» одна на іншу.

У законодавчому визначенні слідчого судді як суб'єкта кримінального провадження («судовий контроль за дотриманням прав, свобод і інтересів осіб у кримінальному провадженні») означено і предмет, і зміст, і мету його діяльності, але означено лише в загальному. Їх конкретизація міститься у приписах або впливає з приписів закону щодо тих процесуальних інсти-

тутів та норм, обов'язковими правовими елементами яких і є наведені вище групи повноважень та окремі самостійні повноваження слідчого судді.

Так, загальною метою застосування заходів забезпечення кримінального провадження в широкому значенні цього поняття закон називає «досягнення дієвості цього провадження» (ст. 131 КПК України), що не може не означати спрямованості їх на забезпечення виконання усього комплексу завдань кримінального провадження, визначених ст. 2 КПК України [3, 367–368]. Свою специфічну мету, в межах загальної, як етапного завдання, виконання якого сприяє досягненню кінцевих завдань кримінального провадження, має застосування кожного окремого виду заходу забезпечення кримінального провадження чи групи видів. Наприклад, метою застосування запобіжного заходу є забезпечення виконання підозрюваним обвинуваченим покладених на нього процесуальних обов'язків, а також запобігання спробам: «1) переховуватися від органів досудового розслідування та/або суду...» тощо (ч. 1 ст. 177 КПК України), тобто забезпечення виконання підозрюваним, обвинуваченим покладених на нього процесуальних обов'язків, передбачених ч. 7 ст. 42 та іншими нормами КПК України, а також запобігання ризикам протидії з його боку нормальному (заданому законом) перебігу досудового розслідування та судового розгляду, вчинити інше кримінальне правопорушення чи продовжити те, в якому він підозрюється, обвинувачується [4, 401].

Предметом діяльності слідчого судді при реалізації повноважень щодо застосування запобіжних заходів є юридичні факти як загальні та специфічні підстави обрання кожного окремого їх виду, а змістом — з'ясування даних юридичних фактів у судовому

засідання за клопотанням сторін, здебільшого сторони обвинувачення, шляхом розгляду наданих йому доказів та прийняття за його результатами рішення, залежно від доведеності чи недоведеності сторонами в суді таких підстав (статті 150–152, 160–164, 184, 193–196 та ін. КПК України). А оскільки усі види запобіжних заходів більшою чи меншою мірою пов'язані із застосуванням процесуального примусу шляхом обмеження прав, інтересів та свобод особи, а то й обмеженням чи позбавленням свободи пересування (при домашньому арешті та триманні під вартою), то виконувана слідчим суддею функція у цьому напрямі є за своєю суттю функцією застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Ця функція українського слідчого судді аналогічна функції французького судді із свобод та ув'язнення в частині вирішення ним питань про взяття особи під варту та продовження строків тримання під вартою [5, 93], і німецького дільничного судді в частині підтвердження ним попереднього арешту [6, 19]. Та й за характером вона майже не відрізняється від вирішення питань щодо застосування заходів забезпечення кримінального провадження під час судового провадження у першій інстанції (ч. 3 ст. 315, ст. 331 КПК України) як складових функції правосуддя. Але застосування цих заходів на досудовому розслідуванні слідчим суддею – органом судової влади, незалежним від сторін, а тому неупередженим, є водночас процесуальною гарантією забезпечення і правосуддя, і вагомою процесуальною гарантією дотримання прав, свобод та інтересів особи при їх застосуванні.

Схожою до цієї функції слідчого судді є його функція у сфері міжнародного співробітництва під час кримінального провадження в частині

повноважень щодо застосування тимчасового арешту (ст. 583 КПК України), екстрадиційного арешту (ст. 384 КПК України) та застосування з цією ж метою запобіжного заходу, не пов'язаного із триманням під вартою (ст. 385 КПК України). Тут мають місце лише специфічні відмінності у предметі та порядку вирішення питань про застосування цих запобіжних заходів.

Наступною функцією слідчого судді є функція розгляду та вирішення питань щодо дачі дозволу на проведення слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій (статті 234, 237 та ін. КПК України), метою яких є отримання (збирання) доказів або перевірка вже отриманих доказів у кримінальному провадженні (ч. 1 ст. 223 КПК України). Виконання слідчим суддею цієї функції зводиться до з'ясування шляхом судового розгляду клопотання слідчого, погодженого з прокурором, прокурора на підставі доданих до нього матеріалів обґрунтованості клопотання про проведення тієї чи іншої слідчої (розшукової) дії (ст. 235, ч. 5 ст. 240 КПК України та ін). У цьому випадку, якщо під контролем розуміти, і розуміти правильно, перевірку уже виконаної роботи (у нашому випадку уже проведеної слідчої (розшукової) дії), як це має місце щодо поточного контролю за проведенням дозволеної слідчої дії та її результатом з боку судді зі слідства в Нідерландах [7, 66–67], слідчий суддя в кримінальному процесі України контролює лише обґрунтованість клопотання про проведення слідчої (розшукової) дії, іншими словами – нібито «санкціонує» її проведення, бо про судовий контроль з його боку за дотримання прав, свобод та інтересів особи в цих процесуальних ситуаціях у законі не йдеться (ст. 235 КПК України). Закон тут, зокрема щодо обшуку житла чи іншого володіння особи, лише припи-

сує: «Слідчий суддя відмовляє у задоволенні клопотання про обшук, якщо прокурор, слідчий не доведе наявності підстав вважати, що: 1) було вчинено кримінальне правопорушення; 2) відшукувані речі і документи мають значення для досудового розслідування; 3) відомості, які містяться у відшукуваних речах і документах, можуть бути доказами під час судового розгляду; 4) відшукувані речі, документи або особи знаходяться у зазначеному житлі чи іншому володінні особи» (ч. 5 ст. 234 КПК України).

Реалізація повноважень слідчого судді апеляційного суду із розгляду та вирішення питань про дачу дозволу на проведення негласних слідчих (розшукових) дій є окремою судовою процесуальною функцією на досудовому розслідуванні ось чому. По-перше, тут інший суб'єкт її виконання. По-друге, предметом розгляду цього слідчого судді, на відміну від предмета розгляду слідчого судді місцевого суду, є «голе» клопотання про дачу дозволу на проведення негласної слідчої (розшукової) дії, бо, крім витягу з Єдиного реєстру досудових розслідувань щодо кримінального провадження, в межах якого клопотання подано, матеріали на його обґрунтування не додаються, а слідчий суддя постановляє ухвалу на проведення негласної слідчої (розшукової) дії, якщо прокурор, слідчий, словесно звісно, «доведе наявності достатніх підстав вважати, що: 1) вчинений злочин відповідної тяжкості і 2) під час проведення негласної слідчої (розшукової) дії можуть бути отримані докази, які самостійно або в сукупності з іншими доказами можуть мати суттєве значення для з'ясування обставин злочину або встановлення осіб, які вчинили злочин» (ч. 3 ст. 248 КПК України). Отже, юридичним фактом, що є предметом розгляду слідчим суддею апеляційного суду, є прак-

тично факт майбутнього. Звідси, по-третє, мета, яка має досягатися завдяки його рішення, оснований виключно на вірі в законність та обґрунтованість клопотання. Тому виконання цієї негласної функції з контролю за законністю й обґрунтованістю клопотань щодо проведення негласних же слідчих (розшукових) дій, які за своєю суттю є негласними оперативно-розшуковими заходами, як вона сьогодні виписана в законі, є досить проблематичним. А за попереднім КПК України, до речі, подання слідчого, погоджене з прокурором, як аналог теперішнього клопотання про проведення негласних слідчих (розшукових) дій (правда, тоді у незрівнянно меншому обсязі), розглядалося головою апеляційного суду чи його заступником на підставі вивчення «матеріалів справи» (ч. 4 ст. 187 КПК України 1960 р.), тобто предметно, хоча й тоді мали місце проблеми з обґрунтуванням подання [8, 405–453].

Діяльність слідчого судді з розгляду та вирішення скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, прокурора (ст. 303 КПК України) за своєю суттю є судово-арбітральною функцією у прямому розумінні цього слова, оскільки тут він виступає як арбітр у процесуальній суперечці сторін, інших учасників досудового розслідування із стороною обвинувачення. Тут слідчий суддя, залежно від предмета скарги, яким є факти й обставини, пов'язані з правом доступу до правосуддя, збирання стороною захисту, потерпілим, представником юридичної особи, щодо якої здійснюється кримінальне провадження, доказів тощо, основується на встановленому під час судового засідання, задовольняє скаргу, чим поновлює порушені права скажника-учасника досудового провадження, або у разі необґрунтованості відмовляє у її задоволенні. Тобто при виконанні цієї

функції слідчий суддя виступає в ролі третього, в ролі суду в процесуальній суперечці сторін на стадії досудового розслідування.

При виконанні повноважень щодо допиту свідка, потерпілого під час досудового розслідування (статті 225, 232 КПК України) та дорученні за клопотанням сторони захисту проведення експертизи (ст. 244 КПК України) слідчий суддя виконує слідчу функцію, тобто виступає як суддя-слідчий, оскільки її виконання є збирання доказів, у другому із наведених випадків у формі прояву *favor defensionis* стороні захисту як «слабшій» стороні у плані доказових можливостей сторін.

Реалізація слідчим суддею повноважень, пов'язаних із встановленням процесуальних строків (статті 114, 117, 290 КПК України), із розглядом та вирішенням питань про відводи (ч. 2 ст. 81 КПК України), стосовно долі речових доказів (частини 6, 7 ст. 100 КПК України), щодо вирішення питання про використання отриманої в результаті проведення негласної слідчої (розшукової) дії інформації в іншому кримінальному провадженні (ч. 1 ст. 257 КПК України) — це його окремі однойменні процесуальні

функції, оскільки усі вони спрямовані на специфічний, чітко виокремлений у законі предмет та досягнення адекватних цьому предмету цілей.

Що ж стосується реалізації ним повноважень, які випливають із загальних обов'язків, покладених на нього приписами ст. 206 КПК України, то, оскільки їх реалізація спрямована на поновлення свобод незаконно ув'язнених осіб та при перебуванні особи під вартою, на захист інших, передбачених у нормах цієї статті КПК України прав та інтересів даних осіб, діяльність слідчого судді у цьому напрямі слід віднести, очевидно, до функції судового контролю у прямому значенні цього словосполучення. Хоча висловлена й інша позиція, а саме, що дані повноваження слідчого судді як наглядові, характерні для органів прокуратури (п. 4 ст. 121 Конституції України), вони суперечать правовій природі судової влади [9, 12].

Отже, діяльність слідчого судді у кримінальному провадженні України багатофункціональна. А тому вона, хоча б через новизну, потребує досконалого наукового дослідження в усіх її теоретичних, правових та прикладних аспектах.

ВИКОРИСТАНІ МАТЕРІАЛИ

1. Ларин А. М. Расследование по уголовному делу: процессуальные функции. — М., 1986. — 160 с.
2. Попелюшко В. О. Функція захисту в кримінальному судочинстві України: правові, теоретичні та прикладні проблеми : моногр. — 2-ге вид., змін. і допов. — Острог, 2010. — 600 с.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України : наук.-практ. комент. : у 2 т. / О. М. Бандурка, Є. М. Блажівський, Є. П. Бурдоль та ін. ; за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, А. В. Портнова. — Х., 2012. — Т. I. — 768 с.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України : наук.-практ. комент. / за заг. ред. проф. В. Г. Гончаренка, В. Т. Нора, М. Є. Шумила. — К., 2012. — 1224 с.
5. Голово Л. В. Реформа уголовного процесса во Франции // Государство и право. — 2001. — № 8.
6. Нимеллер М. Уголовное судопроизводство и роль прокурора в Германии // Российская юстиция. — 1991. — № 10.
7. Петер Й. П. Так. Система уголовного правосудия в Нидерландах в свете новой уголовной политики // Вестник Московского университета. Серия 11. Право. — 1997. — № 1. — С. 57–76.
8. Шило О. Г. Теоретико-прикладні основи реалізації конституційного права людини і громадянина на судовий захист у досудовому провадженні в кримінальному процесі України. — Х., 2011. — 472 с.
9. Штогун С., Банах С. Особливості повноважень слідчого судді щодо захисту прав людини // Юридичний вісник України. — 2013. — № 32 (945).